

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Територіальне управління Державного бюро розслідувань,
розташоване у місті Львові
(ТУ ДБР у м. Львові)

вул. Кривоноса, 6, м. Львів, 79008, тел.: 0800350356
e-mail: sdz@lv.dbr.gov.ua, web: www.dbr.gov.ua, ідентифікаційний код 42334907

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Івано-Франківськ

«21» червня 2025 року

Старший слідчий в ОВС П'ятого слідчого відділу (з дислокацією у м. Івано-Франківську) Територіального управління ДБР, розташованого у місті Львові, Припула Святослав Миколайович, розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 42025090000000016 від 25.02.2025 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

П О В І Д О М И В:

Кириченка Валерія Павловича, 09.07.1978 року народження, українця, громадянина України, уродженця міста Красний Луч (з травня 2016 перейменовано в м. Хрустальний), жителя вул. Пугачова, 19/а, м. Хрустальний Луганської області, зареєстрований за адресою м. Красний Луч, мікрорайон-3, 59/116, раніше не судимого, -

про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- ч. 1 ст. 111 КК України, тобто у вчиненні державної зради, а саме: діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України: переході на бік ворога в умовах збройного конфлікту (в редакції Закону України про кримінальну відповідальність станом на 04.06.2014);

- ч. 7 ст. 111-1 КК України, тобто в умисних діях, які виразились у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території;

- ч. 1 ст. 258-3 КК України, тобто в умисних діях, які виразились в участі в терористичній організації;

- ч. 2 ст. 260 КК України, тобто в умисних діях, які виразились в участі в діяльності не передбачених законом збройних формувань.

Фактичні обставини кримінальних правопорушень, у вчиненні яких підозрюється Кириченко В.П.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України – Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до частини 1 статті 17, частини 1 статті 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Згідно статті 4 Конституції України в Україні існує єдине громадянство. Підстави набуття і припинення громадянства України визначаються законом.

Статтею 68 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей. Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Частиною 1 статті 65 встановлено, що захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить Автономна республіка Крим (далі – АР Крим), області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з

використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, зокрема громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи генерального штабу збройних сил російської федерації (далі — ГШ ЗС РФ) на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади й службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя й південно-східних регіонів України із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних, інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

У березні – квітні 2014 року в м. Луганську та інших населених пунктах Луганської області розпочалася збройна агресія російської федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Луганської області та порушення територіальної цілісності України.

В окремих містах та районах Луганської області всупереч законодавству України 27.04.2014 оголошено «Декларацію про суверенітет Луганської народної республіки» та 11.05.2014 проведено незаконний референдум з питання «Про підтримку акта про проголошення державної самостійності Луганської народної республіки», за результатами якого проголошено створення незаконного псевдодержавного утворення «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»).

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ЛНР» представниками російської федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Луганської області сформовані підрозділи політичного (органи державної влади «ЛНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

Вказана терористична організація «ЛНР» мала організовану структуру військового типу, а саме: єдиноначальність, підпорядкованість, чітку ієрархічність й дисципліну, його учасники озброєні вогнепальною зброєю, вибухівкою, а також мають тяжке військово озброєння та військову техніку. В зазначеному формуванні визначено механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставляться завдання щоденної діяльності, що полягає в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ЛНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортації населення Луганської області, встановлення режиму військового стану, протистояння підрозділам Збройних Сил України та правоохоронних органів України, знищення їх живої сили і матеріальних засобів, а також скоєння інших тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень. Вказані формування

дислокуються в різних населених пунктах і місцевостях на тимчасово окупованій частині Луганської області та мають загальну координацію керівництва.

Розпорядженням КМУ від 07.11.2014 № 1085-р, із змінами, внесеними Розпорядженням КМУ № 117-р від 02.02.2022 «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії розмежування», Ровеньківський район Луганської області, до складу якого входить місто Хрустальний (м. Красний Луч) внесене до відповідного переліку.

Відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженому Наказом Міністерства розвитку громад та територій України 28.02.2025 № 376 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», вся територія Ровеньківського району Луганської області, у тому числі місто Хрустальний (м. Красний Луч) тимчасово окуповані Російською Федерацією з 07.04.2014 року.

З метою виконання функцій підрозділу силового блоку «ЛНР», 07.10.2014 її самопроголошеним головою видано указ, відповідно до якого, для захисту інтересів «ЛНР» та її громадян, створено воєнну структуру «Народна міліція «ЛНР» (далі – «НМ «ЛНР»», підрозділи якої дислокуються в різних населених пунктах і місцевостях на тимчасово окупованій частині Луганської області та яка має загальну координацію і кураторів російської федерації, та є структурним підрозділом «МВД ЛНР».

Пунктом 9 ст. 1 Закону України «Про національну безпеку» від 21.06.2018 № 2469-VIII (далі – Закон «Про національну безпеку») визначено, що національна безпека України – це захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз.

У відповідності до п. 2 ст. 1 Закону «Про національну безпеку», воєнна безпека – це захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів від воєнних загроз.

Державна безпека – це відсутність загрози, стан захищеності життєво важливих інтересів держави від внутрішніх і зовнішніх загроз в усіх вказаних вище сферах життєдіяльності держави.

Суверенітет держави означає верховенство державної влади, її самостійність усередині країни та незалежність у міжнародних відносинах, яка може бути обмежена лише необхідністю виконувати договори і зобов'язання в галузі міжнародних відносин.

Територіальна цілісність держави передбачає, що всі складові території держави (адміністративно-територіальні одиниці) перебувають в нерозривному взаємозв'язку, характеризуються єдністю і не мають власного суверенітету.

Територіальна недоторканність – це захищеність території країни в існуючих кордонах від будь-яких посягань, що можуть стосуватися незаконної зміни території України, визначеної рішеннями Верховної Ради України і міжнародними договорами України.

Обороздатність означає підготовленість держави до захисту від зовнішньої збройної агресії або збройного конфлікту. Складовими такої підготовленості є сукупність економічного, політичного, соціального, наукового, морально-психологічного і суто військового потенціалів. Стан обороноздатності України відображають її мобілізаційні можливості, кількість і якість Збройних Сил, їх

здатність швидко переходити на військовий стан, організовано вступати у воєнні дії та успішно виконувати завдання по обороні від агресії.

Державна зрада може виявитися у таких формах: 1) перехід на бік ворога в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту; 2) шпигунство; 3) надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

Перехід на бік ворога означає, що громадянин України надає безпосередню допомогу державі, з якою Україна на той час перебуває у стані війни або збройного конфлікту. В конкретних випадках цей злочин може полягати у вступі на службу до певних військових чи інших формувань ворожої держави (поліції, каральних загонів, розвідки), наданні засобів для вчинення злочинів агентам спецслужб іноземних держав, усуненні перешкод для їх вчинення або наданні зазначеним агентам іншої допомоги.

Досудовим розслідуванням встановлено, що громадянин України Кириченко Валерій Павлович, 09.07.1978 року народження у відповідності до наказу МВВС № 35 від 22.03.2003 призначений на посаду міліціонера роти патрульно-постової служби міліції при Краснолуцькому міському відділі ГУМВС України у Луганській області.

31 березня 2006 року Кириченку В.П. відповідно до наказу ГУМВС України у Луганській області № 49 присвоєно спеціальне звання старший сержант міліції.

В подальшому, відповідно до наказу МВВС № 6 від 21.02.2012 Кириченка В.П. призначено на посаду міліціонера-водія сектору ресурсного забезпечення Краснолуцького міського відділу ГУМВС України у Луганській області.

Під час роботи в органах внутрішніх справ України Кириченко В.П. склав присягу і урочисто поклявся завжди залишатися відданим народові України.

Згідно з положеннями ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» працівники органів поліції відносяться до правоохоронних органів.

04 липня 2014 року на офіційному веб-сайті МВС України було розміщено звернення колегиї МВС України до особового складу органів і підрозділів внутрішніх справ Донецчини та Луганщини, згідно якого всі працівники були зобов'язані прибути до м. Сватово Луганської області до 07 липня 2014 року.

На виконання вимог наказу МВС України від 12.03.2013 № 230, яким затверджена Інструкція про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ України, наказом начальника ГУ МВС України від 22.10.2014 № 3405 було призначено службове розслідування за фактом невиходу на службу окремих співробітників міліції, у тому числі й Кириченка В.П.

Порядок проходження служби особами рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, їх права і обов'язки регулюється Законом України «Про міліцію» від 20.12.1990 № 565-ХІІ, в редакції чинній станом на 2014 рік, Дисциплінарним статутом ОВС та Положенням «Про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ», яке затверджене Постановою КМУ УРСР від 29.07.1991 № 114.

Визначення службової дисципліни міститься у статті 1 Дисциплінарного статуту та означає дотримання особами рядового і начальницького складу Конституції і законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, наказів та інших нормативно-правових актів МВС підпорядкованих йому органів і підрозділів та Присяги.

Відповідно до статті 4 Дисциплінарного статуту наказ є формою реалізації службових повноважень особи начальницького складу, згідно з якими визначаються мета і предмет завдання, строк його виконання та відповідальна особа, якій належить

його виконати. Накази можуть даватись як в усній, так і в письмовій формі. У разі одержання наказу від старшого прямого начальника підлеглий зобов'язаний виконати його та повідомити про це свого безпосереднього начальника.

За змістом статті 7 Дисциплінарного статуту службова дисципліна базується на високій свідомості та зобов'язує кожну особу рядового і начальницького складу: дотримуватися законодавства, неухильно виконувати вимоги Присяги, статутів і наказів начальників; дотримуватися норм професійної та службової етики; сприяти начальникам у зміцненні службової дисципліни, забезпеченні законності та статутного порядку; виявляти повагу до колег по службі та інших громадян, бути ввічливим, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку тощо.

Види дисциплінарних стягнень за порушення службової дисципліни наведені в статті 12 Дисциплінарного статуту, найсуворішим з яких є звільнення з органів внутрішніх справ, що застосовується як крайній захід дисциплінарного впливу.

Порядок накладення дисциплінарних стягнень на осіб рядового і начальницького складу врегульовано статтею 14 Дисциплінарного статуту.

Зокрема, з метою з'ясування всіх обставин дисциплінарного проступку, учиненого особою рядового або начальницького складу, начальник призначає службове розслідування. При визначенні виду дисциплінарного стягнення мають враховуватися тяжкість проступку, обставини, за яких його скоєно, заподіяна шкода, попередня поведінка особи та визнання нею своєї вини, її ставлення до виконання службових обов'язків, рівень кваліфікації тощо. Звільнення осіб рядового і начальницького складу з органів внутрішніх справ як вид стягнення є крайнім заходом дисциплінарного впливу.

З тексту присяги працівника внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1991 року № 382, вбачається, що кожний працівник органів внутрішніх справ України, який склав таку присягу, вступаючи на службу до органів внутрішніх справ України: поклявся завжди залишатися відданим народові України, суворо дотримуватися її Конституції та чинного законодавства, бути гуманним, чесним, сумлінним і дисциплінованим працівником, зберігати державну і службову таємницю; присягнув з високою відповідальністю виконувати свій службовий обов'язок, вимоги статутів і наказів, постійно вдосконалювати професійну майстерність та підвищувати рівень культури, всіляко сприяти зміцненню авторитету органів внутрішніх справ, поклявся мужньо і рішуче, не шкодуючи своїх сил і життя, боротися із злочинністю, захищати від протиправних посягань життя, здоров'я, права й свободи громадян, державний устрій і громадський порядок.

Визначення дисциплінарного проступку міститься в статті 2 Дисциплінарного статуту та означає невиконання чи неналежне виконання особою рядового або начальницького складу службової дисципліни.

Підстави звільнення зі служби осіб рядового і начальницького складу, в тому числі за порушення дисципліни, вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення, встановлені пунктами 63 - 65 Положення «Про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ», яке затверджене Постановою КМ УРСР від 29.07.1991 № 114.

Досудовим розслідуванням встановлено, що не пізніше 07.07.2014, більш точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, громадянин України Кириченко В.П., маючи спеціальне звання – старшого сержанта міліції, будучи працівником правоохоронного органу України, підтримуючи збройну агресію російської федерації проти України, умисно, з метою вчинення дій на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності України,

усвідомлюючи, що він вчиняє державну зраду, умисно не виконав звернення колегії МВС України до особового складу органів і підрозділів внутрішніх справ Донецчини та Луганщини, згідно якого всі працівники були зобов'язані прибути до м. Сватово Луганської області до 07.07.2014, добровільно вступив на службу до незаконного збройного формування терористичної організації т.зв. «ЛНР», де в подальшому і проходив службу на різних посадах.

Зокрема, громадянин України Кириченко В.П., не пізніше 07.07.2014, більш точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, був призначений на посаду т.зв. «полицейского-водителя сектора ресурсного обеспечения Краснолучского городского отдела внутренних дел Министерства внутренних дел Луганской Народной Республики», а в подальшому, не пізніше 27.10.2023, більш точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, прийняв присягу так званого працівника органів внутрішніх справ російської федерації та призначений на посаду т.зв. «полицейского-водителя сектора ресурсного обеспечения отдела Министерства внутренних дел российской федерации «Краснолучский», що на тимчасово окупованій території в м. Хрустальний (м. Красний Луч) Луганської області.

За результатами службового розслідування Кириченко В.П., відповідно до наказу ГУ МВС України у Луганській області № 375 о/с від 04.11.2014 був звільнений з органів внутрішніх справ України на підставі п. 63 «є» (за порушення дисципліни) Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ.

Громадянин України Кириченко В.П., діючи з прямим умислом, тобто усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, з метою заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності України, перебуваючи на службі у незаконних збройних формуваннях терористичної організації т.зв. «ЛНР», а в подальшому на службі в т.зв. «Отделе Министерства внутренних дел российской федерации «Краснолучский» допомагав представникам окупаційної влади у проведенні обшуків та фільтраційних заходів з проукраїнським налаштованим населенням на тимчасово окупованій території Луганської області та близькими родичами військовослужбовців Збройних Сил України, які мешкають в тимчасово окупованому м. Хрустальний (м. Красний Луч) Луганської області, з метою встановлення відомостей військового характеру щодо підрозділів Збройних Сил України, зокрема ідентифікації військовослужбовців на місцевості у зоні бойових зіткнень з збройними силами російської федерації, на території Луганської області.

За таких обставин, Кириченко В.П., умисно перейшов на бік ворога в умовах збройного конфлікту.

Таким чином, Кириченко Валерій Павлович підозрюється в державній зраді, тобто діянні умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України: переході на бік ворога в умовах збройного конфлікту (в редакції Закону України про кримінальну відповідальність станом на 04.06.2014), тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.

24 лютого 2022 року військовослужбовці збройних сил чи інших військових формувань російської федерації, шляхом збройної агресії із застосуванням зброї, військової техніки та артилерії, з нанесенням ракетних та авіаційно-бомбових ударів по військовій і цивільній інфраструктурі, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Донецькій, Запорізькій, Житомирській, Київській,

Луганській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях, та здійснили збройний напад на державні органи влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти військової та цивільної інфраструктури, які мають важливе народногосподарське й оборонне значення, після чого здійснили військову окупацію частини території України, в тому числі й частини Луганської області, яка була захоплена в квітні 2014 року.

Так, відповідно до положень ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 (в редакції від 01.01.2023, надалі - Закон), тимчасово окупована російською федерацією територія України (далі - тимчасово окупована територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація російською федерацією території України, визначеної ч. 1 ст. 3 цього Закону, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для російської федерації жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ і міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, в тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходяться на тимчасово окупованій території.

Тимчасово окупованою територією відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону є частина території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили й здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування РФ встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженому Наказом Міністерства розвитку громад та територій України 28.02.2025 № 376 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», вся територія Ровеньківського району Луганської області, у тому числі м. Хрустальний (м. Красний Луч) тимчасово окуповані Російською Федерацією з 07.04.2014 року.

Після окупації частини Луганської області, представниками збройних формувань російської федерації фактично було узурповано всі владні повноваження на тимчасово окупованій території міста шляхом збройного захоплення адміністративних будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, встановлення інституту військових комендатур, запровадження тотального контролю та жорсткого управління в усіх сферах життєдіяльності громади, фактичної ліквідації приватної власності, свободи слова, пересування та волевиявлення, а також шляхом повсякденного залякування населення, застосування фізичного і психологічного впливу до окремих категорій суспільства та верств населення.

Разом з цим, у невідновленій досудовим розслідуванням час, представниками збройних формувань російської федерації всупереч порядку, встановленому Конституцією України, Законами України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативно-правовими актами, цілеспрямовано було створено окупаційну адміністрацію російської федерації, з

метою подальшого утримання адміністративно-політичного контролю на захопленій військовим шляхом території міста та реалізації всіх узурпованих владних повноважень.

Так, положеннями п. 6 ч. 1 ст. 1-1 Закону визначено, що окупаційна адміністрація російської федерації - це сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних РФ самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Російська окупаційна влада – це система органів, утворених російською федерацією або за сприянням російської федерації на території АР Крим, міста Севастополя, на тимчасово непідконтрольних органам влади України територіях окремих районів Донецької та Луганської областей, а також незаконні організації на зазначених територіях, представники цих органів та незаконних організацій.

Колабораціонізм – це співпраця громадянина України з російською окупаційною владою та створеними чи підтримуваними російською федерацією незаконними збройними формуваннями в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також на тимчасово непідконтрольних органам влади України територіях окремих районів Донецької та Луганської областей.

Досудовим розслідуванням встановлено, що не пізніше 27.10.2023, більш точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, громадянин України Кириченко В.П., підтримуючи збройну агресію російської федерації проти України, умисно, з метою вчинення дій на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності України, добровільно вступив на службу до незаконного збройного формування т.зв. «отдела Министерства внутренних дел российской федерации «Краснолучский», що на тимчасово окупованій території в м. Хрустальний (м. Красний Луч) Луганської області, обійнявши так звану посаду «полицейского-водителя сектора ресурсного обеспечения».

Таким чином, Кириченко В.П., будучи громадянином України, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, добровільно долучився до незаконного збройного формування, створеного на тимчасово окупованій території.

Крім того, громадянин України Кириченко В.П., діючи з прямим умислом, тобто усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, з метою заподіяння шкоди суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності України, перебуваючи в складі т.зв. «отдела Министерства внутренних дел российской федерации «Краснолучский», з метою виконання загального плану захоплення території України виконував обов'язки працівника цього незаконно створеного озброєного підрозділу, допомагав представникам окупаційної влади у проведенні обшуків та фільтраційних заходів з проукраїнським налаштованим населенням на тимчасово окупованій території Луганської області та близькими родичами військовослужбовців Збройних Сил України, які мешкають в тимчасово окупованому м. Хрустальний (м. Красний Луч) Луганської області, з метою встановлення відомостей військового характеру щодо підрозділів Збройних Сил України, зокрема ідентифікації військовослужбовців на місцевості у зоні бойових зіткнень з збройними силами російської федерації, на території Луганської області.

Таким чином, Кириченко Валерій Павлович підозрюється у добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконних правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до частини 1 статті 17, частини 1 статті 65 Конституції України, захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Згідно статті 4 Конституції України, в Україні існує єдине громадянство. Підстави набуття і припинення громадянства України визначаються законом.

Статтею 68 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей. Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Частиною 1 статті 65 встановлено, що захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить Автономна республіка Крим (далі - АР Крим), області, зокрема, Донецька та Луганська області, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно преамбули Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» збройна агресія російської федерації розпочалася з неоголошених і прихованих вторгнень на територію України підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, а також шляхом організації та підтримки терористичної діяльності, а 24.02.2022 переросла в повномасштабне збройне вторгнення на суверенну територію України, російська федерація чинить злочин агресії проти України та здійснює тимчасову окупацію частини її території за допомогою збройних формувань

російської федерації, що складаються з регулярних з'єднань і підрозділів, підпорядкованих Міністерству оборони російської федерації (далі – міністерство оборони), підрозділів та спеціальних формувань, підпорядкованих іншим силовим відомствам російської федерації, їхніх радників, інструкторів та іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих російською федерацією, а також за допомогою окупаційної адміністрації російської федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та підконтрольні російській федерації самопроголошені органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України.

Відповідно до ст. 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-VII від 15.04.2014, будь-які органи, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території та їх діяльність вважаються незаконними, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначені у порядку, не передбаченому законом. Будь-який акт (рішення, документ), виданий органами та/або особами, передбаченими частиною другою цієї статті, є недійсним і не створює правових наслідків, крім документів, що підтверджують факт народження, смерті, реєстрації (розірвання) шлюбу особи на тимчасово окупованій території, які додаються до заяви про державну реєстрацію відповідного акта цивільного стану.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 № 638-IV терористична організація - це стійке об'єднання трьох і більше осіб, яке створене з метою здійснення терористичної діяльності, у межах якого здійснено розподіл функцій, встановлено певні правила поведінки, обов'язкові для цих осіб під час підготовки і вчинення терористичних актів. Терористична діяльність – це діяльність, яка охоплює: планування, організацію, підготовку та реалізацію терористичних актів; підбурювання до вчинення терористичних актів, насильства над фізичними особами або організаціями, знищення матеріальних об'єктів у терористичних цілях; організацію незаконних збройних формувань, злочинних угруповань (злочинних організацій), організованих злочинних груп для вчинення терористичних актів, так само, як і участь у таких актах; вербування, озброєння, підготовку та використання терористів; пропаганду і поширення ідеології тероризму; фінансування та інше сприяння тероризму.

Визначальним для визнання організації терористичною є те, що хоч один з її структурних підрозділів здійснює терористичну діяльність з відома хоча б одного з керівників (керівних органів) усієї організації.

Рішенням Варшавської конвенції 2001 року, Резолюції Ради Безпеки ООН від 28.09.2001 № 1373 по боротьбі з тероризмом, а також відповідних положень Закону України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 терористична організація виділена як вид злочинної організації за спеціальною метою – здійснення терористичної діяльності.

Відповідно до Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу «Про визнання російської федерації державою-агресором», затвердженого Постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII, Верховною Радою України визнано російську федерацію державою-агресором, що всебічно підтримує тероризм та блокує діяльність Ради Безпеки ООН, чим ставить під загрозу міжнародний мир і безпеку, а так звані

«Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР») і «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР») терористичними організаціями.

Заявою «Про визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду щодо скоєння злочинів проти людяності та воєнних злочинів вищими посадовими особами російської федерації та керівниками терористичних організацій «ЛНР» та «ДНР», які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян», яка схвалена Постановою Верховної Ради України від 04.02.2015 № 145-VIII, Україна визнала юрисдикцію Міжнародного кримінального суду щодо злочинів проти людяності та воєнних злочинів, скоєних вищими посадовими особами російської федерації та керівниками терористичних організацій «ЛНР» та «ДНР», які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян.

Визнання Верховною Радою України так званих самопроголошених організацій «ЛНР» та «ДНР» терористичними, а численні злочини вчинені її представниками, знайшли своє відображення у Заяві Верховної Ради України «Про трагічну загибель людей внаслідок терористичного акту над територією України», схваленій Постановою Верховної Ради України від 22.07.2014 № 1596-VII, Заяві Верховної Ради України «Щодо протидії поширенню підтримуваного Російською Федерацією міжнародного тероризму», схваленій Постановою Верховної Ради України від 22.07.2014 № 1597-VII, Зверненні Верховної Ради України до Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, національних парламентів держав - членів ЄС, США, Канади, Японії та Австралії щодо масового розстрілу людей під Волновахою в Україні, затвердженому Постановою Верховної Ради України від 14.01.2015 № 106-VIII, Заяві Верховної Ради України «Про відсіч збройній агресії російської федерації та подолання її наслідків», схваленій Постановою Верховної Ради України від 21.04.2015 № 337-VIII.

Отже, Верховною Радою України, як єдиним законодавчим органом державної влади, констатовано віднесення організацій «ЛНР» та «ДНР» до терористичних організацій, а відповідних осіб, які забезпечують їх функціонування, як учасників вказаної терористичної організації.

Враховуючи вищевикладене, так звана організація «ЛНР» містить всі необхідні ознаки терористичної організації, має стабільний склад лідерів, які підтримують між собою тісні стосунки, централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організацій, а також план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ЛНР» представниками російської федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Луганської області сформовані підрозділи політичного (т.зв. «органи державної влади ЛНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

При цьому, кожний учасник політичного та силового блоків «ЛНР» (у т.ч. які долучалися в подальшому до їх складу) усвідомлювали, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії російської федерації та насильницька зміна конституційного ладу України.

З метою виконання функцій підрозділу силового блоку «ЛНР», її самопроголошеним головою видано указ, відповідно до якого, для захисту інтересів

«ЛНР» та її громадян, створено воєнну структуру «Народна міліція «ЛНР» (далі – «НМ «ЛНР»)), яка дислокується в різних населених пунктах і місцевостях на тимчасово окупованій частині Луганської області, має загальну координацію та кураторів із російської федерації.

У ході досудового розслідування встановлено, що не пізніше 07.07.2014 і по 27.10.2023, більш точну дату досудовим розслідуванням не встановлено, громадянин України Кириченко В.П. був призначений на посаду т.зв. «водителя сектора ресурсного забезпечення Краснолучского городского отдела внутренних дел Министерства внутренних дел Луганской Народной Республики».

При цьому, Кириченко В.П. усвідомлював, що терористична організація «ЛНР», в діяльності якої він приймає участь, діє на території України незаконно та що її учасники застосовують зброю, вчиняють терористичні акти, захоплення будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, вбивства людей, вибухи, підпали та інші дії, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, завдають значної матеріальної шкоди та призводять до настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокацій воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення та впливу на прийняття рішень органами державної влади, місцевого самоврядування, а також перешкоджають виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів України, військовослужбовцями Збройних Сил України та інших військових формувань України, задіяними у відсічі збройної агресії російської федерації проти України.

Тобто, будучи громадянином України, Кириченко В.П., діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, добровільно долучився та прийняв участь у терористичній організації «Луганська народна республіка», шляхом вступу до складу «Краснолучского городского отдела внутренних дел Министерства внутренних дел Луганской Народной Республики» та до участі у функціонуванні вказаного структурного підрозділу т.зв. «МВД ЛНР».

Таким чином, Кириченко Валерій Павлович підозрюється в участі у терористичній організації, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.

Крім того, встановлено, що не пізніше ніж 07.07.2014 і по 27.10.2023, більш точну дату досудовим розслідуванням не встановлено, громадянин України Кириченко В.П., підтримуючи збройну агресію російської федерації проти України, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, з метою вчинення дій на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності України, добровільно вступив на службу до незаконного збройного формування терористичної організації т.зв. «ЛНР», зокрема в т.зв. «Краснолучский городской отдел внутренних дел Министерства внутренних дел Луганской Народной Республики», а в подальшому, не пізніше ніж з 27.10.2023 і по сьогоднішній день громадянин України Кириченко В.П. перебуває на посаді т.зв. «полицейского-водителя сектора ресурсного обеспечения отдела Министерства внутренних дел российской федерации «Краснолучский», що на тимчасово окупованій території в м. Хрустальний (м. Красний Луч) Луганської області.

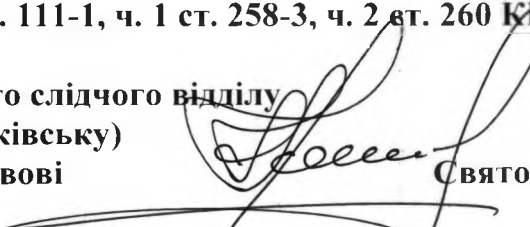
Перебуваючи на вказаній посаді громадянин України Кириченко В.П. допомагав та допомагає представникам окупаційної влади у проведенні

фільтраційних заходів з проукраїнським налаштованим населенням на тимчасово окупованій території Луганської області та родичами військовослужбовців Збройних Сил України, які мешкають в тимчасово окупованому м. Хрустальний (м. Красний Луч) Луганської області, з метою встановлення відомостей військового характеру щодо підрозділів Збройних Сил України, зокрема ідентифікації військовослужбовців на місцевості у зоні бойових зіткнень із збройними силами російської федерації, на території Луганської області.

Таким чином, Кириченко Валерій Павлович підозрюється в умисних діях, які виразились в участі у діяльності не передбачених законом збройних формуваннях, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 260 КК України.

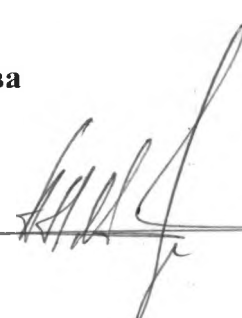
В сукупності Кириченко В.П. підозрюється у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 7 ст. 111-1, ч. 1 ст. 258-3, ч. 2 ст. 260 КК України.

Старший слідчий в ОВС П'ятого слідчого відділу
(з дислокацією у м. Івано-Франківську)
ТУ ДБР, розташованого у м. Львові

 Святослав ПРИТУЛА

ПОГОДЖЕНО

Прокурор, який здійснює повноваження
прокурора у кримінальному провадженні –
прокурор відділу процесуального керівництва
у кримінальних провадженнях слідчих
територіального управління
Державного бюро розслідувань
Івано-Франківської обласної прокуратури

 Назарій ПОПОВИЧ

Підозрюваний згідно ст. 42 КПК України має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної

дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Також, підозрюваному роз'яснено зміст ст. 63 Конституції України, про те, що: особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права і обов'язки отримав, права підозрюваного мені роз'яснені та зрозумілі.

Підозрюваний _____

« ____ » год. « ____ » хв. _____ 2025 року

Захисник: _____

Повідомлення про підозру вручив:

Старший слідчий в ОВС П'ятого слідчого відділу

(з дислокацією у м. Івано-Франківську)

ТУ ДБР, розташованого у м. Львові

 Святослав ПРИТУЛА

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Кириченка Валерія Павловича
Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)
- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;
- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;
- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;
- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;
- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;
- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право **примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Пам'ятку отримав:

«___» _____ 20__ року

(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

Пам'ятку вручив:

Старший слідчий в ОВС П'ятого слідчого відділу
слідчого управління Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Львові

Святослав ПРИТУЛА